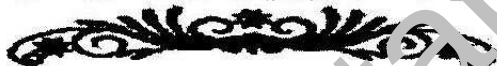

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۲۰ توصیه کلیدی برای تربیت فرزندان

پیدمندی خاتمی
زهرا عباسی بلویی
مریم السادات خاتمی

نشر مهربان نیکا

۱۳۹۷

سرشناسه	: خاتمی، سیدمهدی، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: ۲۰ توصیه کلیدی برای تربیت فرزندان/ سیدمهدی خاتمی، زهرا عباسی آبلویی، مریم سادات خاتمی، و پرستاران :
مشخصات نشر	: نکا : مهریان نیکا ، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۱/۵×۱۴/۵ م.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۴۳-۴۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
عنوان گسترده	: بیست توصیه کلیدی برای تربیت فرزندان.
موضوع	: تربیت خانوادگی
موضوع	: Domestic education
موضوع	: رفتار والدین
موضوع	: Parenting
موضوع	: والدین و کودک
موضوع	: Parent and child
شناسه افزود	: عباسی، زهرا، ۱۳۷۱ -
شناسه افزوده	: خاتمی، مریم سادات، ۱۳۷۸ -
رده بندی کنگره	: HQ۷۶۹/ع۲ ب۱
رده بندی دیویی	: ۶۴۹/۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۶۰۰۲

• ۲۰ توصیه کلیدی برای تربیت فرزندان •

• نویسندگان: سید مهدی خاتمی، زهرا عباسی آبلویی، مریم سادات خاتمی

• ناشر: مهریان نیکا

• طراحی جلد: زهرا خاتمی

نشر مهریان نیکا

• صفحه آرا: زهرا آبادی

• شمارگان: ۳۰۰

• چاپ اول: ۱۳۹۷

• قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

• آدرس: مازندران - نکا

• تلفن ثابت: ۰۱۱۳۴۷۲۳۶۴۰ - تلفن همراه: ۰۹۱۱۱۵۷۲۶۳۷

• نشانی سایت: www.mehrabannika.com

• Email: mehrabane.nika91@yahoo.com

• حق چاپ برای انتشارات مهریان نیکا محفوظ است

مقدمه نویسندگان

توجه ویژه به مسائل و مشکلات کودکان و نوجوانان باعث پیشرفت و ترقی روزافزون جامعه می‌شود و غفلت در رفع مشکلات آنان خسارات جبران ناپذیری را به بار می‌آورد؛ از این رو، سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی در زمینه تربیت فرزندان و آموزش صحیح شیوه‌های فرزندپروری، از حساس‌ترین و مهم‌ترین وظایف دست‌اندارکان و مسئولان جامعه است و باید اولویت ویژه‌ای داشته باشد. هدف ما در این کتاب آشنا ساختن خواننده با خصوصیات، شیوه‌های شناخت، برقراری ارتباط، پایدار صحیح با کودکان و نوجوانان و در نهایت رفع مشکلات آنان است.

ملاحظات و نکات این اثر مبتنی بر تجربه‌های عملی با پدر و مادرهایی است که به دنبال اجرا نمودن آن‌ها بر روی فرزندان خود هستند. در ضمن، اساس این نکات و توصیه‌ها در نظریه‌های موثق روان‌شناسی و تحقیقات تجربی صورت گرفته توسط محققین داخلی و خارجی قرار دارد. ما در این اثر آن‌ها را برای والدین و افرادی که تصمیم دارند در آینده مسئولیت فرزندپروری را بر عهده گیرند، مفید و مناسب می‌دانیم.

با این حال، لازم به ذکر است جز تعداد خیلی کمی از خانواده‌های روستایی و یا محروم و گروه اندکی از خانواده‌های مهاجر افغان (که عموماً در استانهای شمالی و مرکزی ایران ساکن هستند)، تعداد بسیار زیادی از خانواده‌هایی که ما دیدیم از طبقه متوسط شهری و از خانواده‌های بومی ایرانی بودند.

در این نوشتار عمده کلمه طبقه متوسط شهری را برجسته کردیم تا تأکید شود بر این ادعا نیستیم که توصیه‌های ما قابل کاربرد برای خانواده‌هایی با فرهنگ‌های

مختلف و یا حاشیه‌نشین است؛ این مطلب به این دلیل ساده بیان می‌شود چون ملاحظات و توصیه‌ها با حجم نمونه کافی مورد تحقیق میدانی قرار نگرفته‌اند تا چنین ادعایی مطرح شود. نکته‌ی کلیدی که می‌توان گفت این است که احتمالاً آن‌ها به اصطلاحات و تغییراتی نیازمند هستند. با این حال وقتی یک مشاور متخصص بالینی این ایده‌ها را برای خانواده‌های متعلق به فرهنگ‌های مختلف به کار می‌برد، ایده‌هایی که در این‌جا مطرح شد برای آن‌ها موثر نیست، اشتباه است که متخصص بالینی این خانواده‌ها را سرزنش کند و تصور کند که توصیه‌های او را اجرا کرده‌اند.

هدف از این توصیه‌ها در بیشتر موارد این است که در وهله‌ی اول پیش از آن‌که از کودکان خواسته شود رفتارهایشان را تغییر دهند، از پدر و مادر آنان خواسته شود. برخوردها و رفتارهای همیشگی خود با فرزندانشان را تغییر دهند. به شکل شگفت‌انگیزی گاهی اوقات پدر و مادرها از خود می‌پرسند که صرفاً از آنان خواسته می‌شود تا رفتار و برخوردشان را تغییر دهند و این‌که چرا ابتدا از فرزندان آنان چنین درخواستی نمی‌شود و بالاخص در ایران بسیاری از پدر و مادرها اغلب این‌گونه فکر می‌کنند و صرفاً به دنبال تغییر رفتار فرزندانشان رده و آن‌ها را عامل اصلی مشکلات می‌پندارند.

بر این اساس، در اثر حاضر جهت دستیابی به اهداف آموزشی و کاربردی در زمینه سبک مناسب فرزندپروری و راهکارهایی عملی جهت تربیت فرزندان، مطالب کتاب در دو بخش کلی تنظیم شده است. هر بخش دارای اهداف آموزشی کلی و تعدادی اهداف آموزشی جزئی است. نیل به این مجموعه اهداف سبب دستیابی به هدف نهایی کتاب خواهد شد. در پیشگفتار هر فصل به طور مختصر شرح

اهداف هر فصل آمده است طبیعی است که در این انتخاب سلیقه و علایق مولفین نیز دخالت داشته است و به هیچ وجه این دعا وجود ندارد که آنچه در اینجا آمده پاسخگوی همه سوالات خوانندگان به مبحث فرزندپروری و تربیت فرزندان باشد. علاقمندان به داشتن اطلاعات بیشتر می‌توانند به منابعی که در پایان کتاب آمده است مراجعه کنند. از همکاران محترم و والدین گرامی انتظار می‌رود که هر نکته انتقادی که در حین مطالعه کتاب به ذهنشان می‌رسد، مولفین را کتبا یا شفاهی در جریان بدارند تا نسبت به رفع نقائص و ویرایش هرچه بیشتر کتاب اقدام لازم به عمل آید. با سپاس و تشکر بی پایان از این همکاری شما.

دکتر سید مهدی خاتمی

زهره عباسی آبلویی

مریم سادات خاتمی

۱۳۹۷/۹/۱

فهرست مطالب

۷	سخن ناشر
۹	مقدمه نویسندگان

بخش نخست

نهاد خانواده، نقش‌های تربیتی و سبک‌های فرزند پروری

۱۷	مقدمه بخش اول
۱۹	نهاد خانواده
۲۰	برقراری ارتباط
۲۰	تعریف رفتار
۲۰	روابط والد-فرزند
۲۲	نقش تربیتی والدین
۲۴	دستور دادن به کودک
۲۶	ترتیب تولد
۲۷	نقش الگوهای تربیتی در رشد کودکان و سبک‌های فرزند پروری
۳۱	عوامل مؤثر در تعیین و تغییر رفتار در خانواده
۳۱	آموزش
۳۲	فرهنگ جامعه
۳۲	وضعیت اجتماعی-اقتصادی
۳۲	کنش‌های متقابل اعضای خانواده
۳۲	طلاق

- ازدواج مجدد ۳۳
- مراقبت والدین از خودشان ۳۳
- برداشت والدین از مشکلات کودکان: خطاهای اسنادی ۳۵
- رویکردهای والدین در مواجهه با مشکلات فرزندان ۳۶

بخش دوم

توصیه‌ها و راهبردهای تربیت فرزندان

- مقدمه بخش دوم ۴۳
- ۲۰ توصیه مهم برای تربیت فرزندان ۴۳

بخش سوم

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری ۶۹
- منابع و مآخذ ۷۵
- الف: منابع فارسی ۷۵
- ب: منابع انگلیسی ۷۶
- ج: منابع اینترنتی ۷۶